Streszczenie

Reportaż jako gatunek hybrydowy rozpostarty jest między literaturą a dziennikarstwem. Na rzeczywiste zjawiska reaguje w sposób pogłębiony, często korzystając z rozbudowanych narzędzi literackich. Jako taki jest nie tylko źródłem historycznym, spełnia też rolę uwrażliwiającą, wzmacniającą społeczeństwo obywatelskie. Polska szkoła reportażu, która wyrosła na kanwie doświadczeń komunistycznych, wykształciła szczególne sposoby mówienia w tekście. Cezura przemiany ustrojowej 1989 roku wyznaczyła nowe zjawiska w obrazowaniu rynku pracy w reportażu. Po pierwsze wskazała na samotność porzuconych pracowników państwowych przedsiębiorstw. Po drugie, szukała strategii radzenia sobie w nierozpoznanej rzeczywistości. W kolejnym okresie, przełomowym momentem dla tematów w twórczości reporterskiej był rok 2004: otwarcie zagranicznych rynków pracy na pracowników z Polski, ale i polskiego rynku na zagraniczne firmy. Ugruntowany już nieco kapitalizm owocował elastycznymi, choć niestabilnymi formami zatrudnienia i ekspansją kultury korporacyjnej. Nastąpił także wyraźny zwrot migracyjny, który znajduje odbicie w tekstach. Elementem rynku pracy są także ustrukturyzowane systemy – w reportażu dobrze opisany pozostaje Kościół katolicki oraz system opieki medycznej. Analiza reportaży powstałych po 1989 roku pozwala usystematyzować obraz problematyki zawodowej, towarzyszącej Polakom w poszczególnych okresach.